СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“
СЕЛО ВЕТРИНО, ОБЩИНА ВЕТРИНО, ОБЛАСТ ВАРНА
Тел: 051612140; 0897015760; e-mail: info-400108@edu.mon.bg web: souvetrino.org

УТВЪРЖДАВАМ:

Севдалина Бъчварова – директор

Заповед № РД-787/12.09.2025 г.

ИНСТРУКЦИЯ

за безопасна работа в котелно помещение в СУ „Христо Ботев“ –

с. Ветрино, община Ветрино, област Варна

I. Общи положения

1.Настоящата инструкция урежда изискванията за здравословни и безопасни условия на труд при работа в котелно помещение. с котел, работещ на течно гориво – газьол.

2.Инструкцията се издава на основание чл. 14 и чл. 16 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и съответните нормативни актове, съгласно българското законодателство, включително изискването за оценка на риска и обучение на персонала, чл. 46 ал. 1 т. 2 от Закона за техническите изисквания към продуктите, съгласно Наредба за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на съоръжения под налягане и Инструкция за монтаж и техническа поддържка на използваните в училището котли.

3. Обхваща персонала, обслужващ котела, както и процедурите при нормална работа и аварийни ситуации.

4. До работа в котелното помещение се допускат само:

- Лица над 18 години;
- Преминали инструктаж по безопасност и здраве при работа;
- Притежаващи необходимата правоспособност (при работа с парни и водогрейни котли под налягане);
- Медицински годни за заеманата длъжност.

II. Основни изисквания към помещението

Тел: 051612140; 0897015760; e-mail: info-400108@edu.mon.bg web: souvetrino.org

1. Котелното помещение трябва да бъде:
   - Заключено и обозначено с табели „Опасност“, „Вход забранен за външни лица“, „Пожароопасно“;
   - Осигурено с работеща вентилация;
   - Оборудвано с пожарогасители и противопожарни уреди;
   - С осигурено аварийно осветление.
2. Забранява се съхранението на леснозапалими материали в помещението.
3. Пътищата за евакуация трябва да бъдат свободни и обозначени.

III. Задачи, функции и отговорности на огняря

1. Да изпълнява функциите, възложени му в длъжностната характеристика.
2. Да знае и изпълнява изискванията на настоящата инструкция.
3. Да не оставя без наблюдение и контрол котелните съоръжения, техническите средства, пособия, уреди, електрически уреди и инструменти, препарати, които представляват опасност за здравето и живота на хората.
4. Да не допуска в котелното помещение съхраняването на материали и предмети, свързани с безопасното функциониране на котлите.
5. Забранено е складирането на запалими продукти и материали пред или в близост до котела.
6. Да не допуска в котелното помещение лица, чиято работа не е свързана с безопасното функциониране на котлите.
7. Да не допуска в котелното помещение ученици, независимо от възрастта им.
8. Да не допуска тютюнопушене в котелното помещение или в района на котелното помещение.
9. Да познава Плана за действие при пожари, бедствия, аварии и катастрофи на училището, както и схемата за евакуация и да ги прилага при необходимост.
10. Противопожарното оборудване да бъде поставено винаги на подходящите места.
11. Да посещава организирани от директора на училището опреснително курсове.
12. Да проверява:

1.1. Техническото състояние на съда – ежедневно.

Тел: 051612140; 0897015760; e-mail: info-400108@edu.mon.bg web: souvetrino.org

1.2. Изправността на средствата за измерване, защитите, сигнализациите и блокировките, които са достъпни за визуален контрол – ежедневно.

1.3. Техническото състояние и наличието на дефекти или пропуски на работен флуид в елементите на съда, в неразглобяемите и разглобяемите му съединения, в устройствата за безопасност и в устройствата под налягане – ежедневно.

13. Да не допуска експлоатация на съоръжения под налягане при условия, параметри или с флуиди, различни от предвидените в инструкцията на производителя.

14. Да не оставя котлите без постоянно наблюдение, преди горенето в него да бъде прекратено и преди горивото да бъде отстранено от пещта.

15. Да се явява на работното си място с подходящо облекло и обувки, които да не създават условия за увреждане на здравето му.

16. Да бъде особено внимателен при извършава

IV. Ред за пускане, обслужване и спиране на съоръженията.

1. При пуск на котела за първо път, след като системата е непълно или частично източена:

1.1. Пълненето на инсталацията с вода трябва да бъде извършено с ниски стойности на потока в ниската точка на котелното помещение, за да се осигури обтичането на всичкия въздух от котела от най-високата точка на системата.

1.2. Преди пълненето на инсталацията с вода всички помпи трябва да бъдат спрени.

1.3. Ако всичкият въздух не е излязъл сам към разширителния съд, който се отваря от въздуха, системата трябва да се обезвъздуши от ръчни обезвъздушители, които са допълнение към автоматичните със способност за обезвъздушаване на системата, когато тя работи. След обезвъздушаване на всички високи точки на системата, т.е. след освобождаване от въздух на пълната система, горелката може да бъде включена.

1.4. Не се добавя студена вода изведнъж в котела, когато е горещ.

2. Съоръженията се въвеждат в експлоатация, следвайки инструкциите на таблото за управление, на горелката и на БГВ.

3. Обслужването на съоръженията:

Тел: 051612140; 0897015760; e-mail: info-400108@edu.mon.bg web: souvetrino.org

3.1. Да не се обезвъздушава системата, докато това не стане крайно необходимо.

3.2. Котлите да се почистват толкова често, колкото е необходимо за ефективна работа.

3.3. При почистване на котлите, те трябва да са изключени от мрежата.

3.4. Коминът да се почиства веднъж годишно.

3.5. Горелката се почиства при необходимост и се поддържа съгласно инструкциите.

3.6. Огнярят е длъжен редовно да проверява за наличието на достатъчно вода в инсталацията.

3.7. Огнярят е длъжен редовно да проверява дали налягането е нормално.

3.8. Огнярят не допуска ремонт на съоръжения, намиращи се под налягане.

4. Спиране на съоръженията

4.1. Спирането се осъществява от таблото за управление, като се спира и подаването на гориво към котлите.

4.2. Да се използва режим „Лято“, за да се изключи отоплението.

4.3. Да се използва режим „Против замръзване“, за да се изключи котелът, ако отсъствате.

4.4. Ако против замръзване не е осигурен антифриз в отоплителния кръг, системата трябва да се изпразни напълно при риск от замръзване.

5. Системите трябва да бъдат проверявани ежедневно за течове, необичайни шумове и миризми.

V. Работа с електрооборудване

1. Всички електрически табла трябва да бъдат затворени и обозначени.
2. Ремонтни дейности се извършват само от квалифицирано лице.
3. Забранява се работа с мокри ръце по електроуреди.
4. При установяване на повреда – незабавно се спира съоръжението и се уведомява отговорното лице.

VI. Действия при аварийни спирания и при аварии и злополуки

Тел: 051612140; 0897015760; e-mail: info-400108@edu.mon.bg web: souvetrino.org

1. Действията при аварии и злополуки са съобразно Плана за действия при пожари, бедствия, аварии и катастрофи на училището.
2. При пожар:
- Спира се подаването на гориво;
- Използват се наличните пожарогасители;
- Подаване на сигнал на тел. 112;
- Уведомява директора;
- Организира се евакуация при необходимост.

3. При риск от интоксикация, при поява на дим:
- Изключва уреда.
- Отваря прозорците.
- Почиства помещението.
- Сигнализира директора за осъществяване на връзка с квалифициран персонал.

4. При авария с котела:
- Незабавно спиране на съоръжението;
- Забранява се самостоятелен ремонт без правоспособност;
- Уведомяване на ръководството на училището.

5. При нараняване:
- Оказване на първа помощ;
- При необходимост – търсене на медицинска помощ;
- Докладване на инцидента.

VII. Неизправности, при които огнярят трябва да преустанови незабавно експлоатацията на съоръженията под налягане:

1. Когато налягането в котела се повиши над максимално допустимото налягане с повече от 10 на сто и продължи да расте.
2. Когато температурата в него или на елементите му под налягане се повиши над максимално допустимата температура.
3. При неизправност на устройствата за непосредствено ограничаване на налягането.
4. Когато в елементите му под налягане бъдат открити пукнатини, подутини, несъвършенства в заваръчните шевове или повреда на разглобяемите съединения.
5. При повреда на всички манометри, показващи налягането в съоръжението.

Тел: 051612140; 0897015760; e-mail: info-400108@edu.mon.bg web: souvetrino.org

6. Когато защитата не изключи автоматично съоръжението при създадено недопустимо отклонение от нормалния технологичен режим.
7. При пожар или природни бедствия, които застрашават непосредствено съоръжението под налягане.
8. При понижаване нивото на водата под най-ниското допустимо ниво.
9. При повишаване нивото на водата над най-високото допустимо ниво.
10. При прекъсване на функционирането на всички нивопоказатели с пряко действие.
11. При прекъсване на функционирането на всички захранващи устройства.

VIII. Неизправности, при които експлоатацията на съоръжението под налягане трябва да се преустанови в определените срокове:

1. Малки и непредставляващи опасност пропуски на пара или вода от тръбите на нагревните повърхности, от захранващите устройства, тръбопроводите, фланцовите, валцуваните и другите съединения – за времето на отстраняването им.
2. Рязко влошаване на качеството на захранващата вода – до решаване на проблема.
3. Неизправност на някоя сигнализация, защита или блокировка – за време на отстраняването им.
4. Малки и непредставляващи опасност пропуски на флуиди от група 2 от захранващите устройства или фланцовите съединения – за периода на отстраняването им.
5. Прекъсване на функционирането на част от манометрите, показващи стойността на налягането в съда – до отстраняване на повредата.

IX. Забрани

1.Влизането на ученици и външни лица в котелното помещение е строго забранено.
2. Забранява се тютюнопушенето.
3. Забранява се употребата на алкохол или упойващи вещества.
4. Забранява се оставянето на работещ котел без надзор.
5. Забранява се самоволна промяна на настройките на защитните системи.

Тел: 051612140; 0897015760; e-mail: info-400108@edu.mon.bg web: souvetrino.org

X. Превантивни мерки и оценка на риска

А. Идентификация на рисковете

Риск	Потенциално въздействие	Мерки за контрол
Изтичане на гориво	Пожар, изгаряния	Проверка на система, херметични връзки
Възпламеняване	Инцидент с огън	Противопожарна техника, забрана на открит огън
Горещи повърхности	Изгаряния	Обучение, лични защитни средства
Авария на вентилатор/горелка	Прекъсване на работа, опасност	Периодични сервизни проверки
Неправилен инструктаж	Неподготвен персонал	Обучение, подписи на инструкции

Б. Оценка на риска

1. Рискът от пожар и експлозия при работа с котел, работещ на газьол, е среден до висок, поради възможност за изтичане на гориво или контакт с горещи повърхности.
2. Честотата на инцидентите при липса на контрол и обучение е висока; затова е **задължително** да се прилагат всички посочени мерки.
3. Лицата, които работят в котелното помещение, трябва да бъдат ежегодно преинструктурирани.

Запознат съм и ще изпълнявам:
Име: _____

Подпис: _____